

PwC Legal

Přehled právních změn

1. září 2026

Přinášíme vám přehled zajímavých právních novinek za srpen 2026 z oblasti ochrany spotřebitele, ochrany osobních údajů, odpovědnosti za vadné výrobky, duševního vlastnictví, umělé inteligence a finančních trhů.

V tomto vydání:

- **Klamavé slevy**
Ústavní soud odmítl stížnosti proti pokutám
- **Pokuta Uber**
Nizozemský úřad udělil pokutu téměř 825 milionů EUR
- **Vadné výrobky**
Nová pravidla odpovědnosti
- **Průmyslové vzory**
Novela zákona o ochraně průmyslových vzorů
- **AI transparentnost**
Označování AI obsahu a deepfake
- **Novela ZISIF**
Transponování AIFMD II

1 Ochrana spotřebitele

Ústavní soud odmítl stížnosti proti pokutám za klamavé slevové cenovky

Shrnutí / Relevance

Ústavní soud usnesením ze dne 11. srpna 2026 odmítl jako zjevně neopodstatněné ústavní stížnosti společnosti Albert Česká republika, s. r. o. proti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu a krajských soudů, kterými byly potvrzeny pokuty uložené Českou obchodní inspekcí za přestupky v oblasti informování spotřebitelů o slevách. Z usnesení vyplývá, že centrální nastavení cenové komunikace nechrání před vícenásobnými postihy a že nejnižší cena za posledních 30 dnů musí být na cenovkách zobrazena srovnatelně výrazně jako ostatní cenové údaje.

Praktické kroky a doporučení

- Zkontrolujte, zda na vašich cenovkách a v reklamních materiálech je nejnižší cena za posledních 30 dnů zobrazena srovnatelně výrazně jako ostatní cenové údaje – drobné písmo při okraji cenovky nestačí.
- Pokud odvozujete slevu z přeškrtnuté „původní“ ceny, ujistěte se, že referenční cenou je nejnižší cena za posledních 30 dnů, nikoli jiná (vyšší) cena.
- Pokud provozujete prodejny ve více krajích, počítejte s tím, že porušení v jednotlivých prodejnách mohou být sankcionována nezávisle příslušnými krajskými inspektoráty ČOI.

Podrobnosti

ČOI uložila společnosti Albert čtyři pokuty v celkové výši 490 000 Kč za přestupky podle § 24 odst. 7 písm. a) a l) zákona o ochraně spotřebitele. Společnost na cenovkách a v letáčích odvozovala slevu z přeškrtnuté „původní“ ceny, nikoli z nejnižší ceny za posledních 30 dnů. Povinný údaj o nejnižší ceně přitom uváděla jen drobným písmem při okraji cenovky. Argument společnosti, že zákon formu zobrazení neupřesňuje, správní soudy odmítly, protože informování o slevě nesmí zkreslovat vnímání spotřebitele o skutečné výhodnosti nabídky.

Ústavní soud sloučil všechny čtyři stížnosti a odmítl je. Napadená rozhodnutí správních soudů shledal řádně a pečlivě odůvodněnými. Pokuty se pohybovaly v zákonných sazbách a společnost Albert neprokázala, že by měly rdousící efekt na její podnikání.

K otázce zásady absorpce Ústavní soud uvedl, že se uplatní jen ve společném řízení před jedním správním orgánem se shodnou věcnou i místní příslušností. Inspektoráty ČOI s krajskou působností nebyly povinny přihlížet k sankcím uloženým jiným inspektorátem a povinnost zohledňovat přestupky projednávané jiným orgánem neplyne ze zákona ani z ústavního pořádku.

K zásadě ne bis in idem se Ústavní soud distancoval od argumentace NSS opřené čistě o místní příslušnost, neboť ta směřuje procesní hledisko s hmotněprávní otázkou totožnosti skutku. Přesto zásadu porušenou neshledal. S odkazem na judikaturu SDEU (C-117/20 bpost, C-151/20 Nordzucker) dovodil, že totožnost skutku předpokládá okolnosti neoddělitelně spjaté v čase a prostoru s důrazem na teritoriální dopady. Sankcionován byl konkrétní způsob informování v jednotlivých prodejnách s odlišnými spádovými oblastmi a okruhem spotřebitelů, nikoli samotné centrální rozhodnutí o cenové komunikaci.

2 Ochrana osobních údajů

Nizozemský úřad udělil společnosti Uber pokutu téměř 825 milionů EUR za automatizované rozhodování o řidičích

Shrnutí / Relevance

Nizozemský úřad pro ochranu osobních údajů (Autoriteit Persoonsgegevens) dne 21. srpna 2026 uložil společnosti Uber správní pokutu ve výši 824 990 000 EUR za porušení práva nebýt předmětem rozhodnutí založeného výhradně na automatizovaném zpracování podle čl. 22 GDPR při deaktivaci účtů řidičů a za nedostatečné informování řidičů o této praxi. Uber podle úřadu dotčené praktiky mezitím ukončil.

Praktické kroky a doporučení

- Prověřte, zda ve vaší společnosti dochází k automatizovanému rozhodování, které má pro fyzické osoby právní účinky nebo se jich obdobně významně dotýká (např. automatické ukončení smluvního vztahu, blokace účtu, zamítnutí žádosti).
- Zajistěte, aby v procesech s významným dopadem na fyzické osoby bylo vždy zapojeno lidské posouzení před přijetím konečného rozhodnutí.
- Zkontrolujte, zda jsou dotčené osoby řádně informovány o existenci automatizovaného rozhodování, jeho logice a předpokládaných důsledcích v souladu s čl. 13 a 14 GDPR.

Podrobnosti

Uber využíval software ke sledování chování řidičů a k evidenci hodnocení zákazníky. Pokud tento software detekoval podezření na podvod nebo bylo hodnocení zákazníky příliš nízké, docházelo k automatické deaktivaci účtů dotčených řidičů, aniž by proběhlo jakékoli lidské posouzení. Tato praxe probíhala v období let 2018 až 2022. Místopředsedkyně AP Monique Verdier k tomu uvedla: „Uber se dopustil závažných porušení. Řidiči byli bez milosti vyřazeni z provozu, čímž ze dne na den přišli o příjem z Uberu. To je zakázáno. Počítač nesmí samostatně přijímat rozhodnutí, která mají pro člověka závažné důsledky. Nejdříve se na to měl podívat člověk.“

Řízení bylo zahájeno na základě podnětu 171 francouzských řidičů, kteří se obrátili na francouzskou organizaci na ochranu lidských práv Ligue des droits de l'Homme (LDH), která následně jejich jménem podala stížnost u francouzského úřadu pro ochranu osobních údajů. Vzhledem k tomu, že evropské sídlo Uberu se nachází v Nizozemsku, provedl šetření nizozemský AP, a to na základě mechanismu jednotného kontaktního místa (tzv. one-stop-shop) podle GDPR.

Výši pokuty počítají všechny evropské dozorové úřady na ochranu osobních údajů podle jednotné metodiky, přičemž maximální výše pokuty činí 4 % celkového celosvětového ročního obrátu společnosti. Uber měl v roce 2025 celosvětový obrát přibližně 44,5 miliardy EUR. Uber oznámil, že se proti pokutě odvolá.

Jde přitom již o čtvrtou správní pokutu, kterou AP Uberu uložil: v roce 2018 činila 600 000 EUR, v roce 2023 10 milionů EUR a v roce 2024 290 milionů EUR. Vůči posledně jmenovaným dvěma pokutám se Uber brání a příslušná řízení dosud nejsou pravomocně skončena.

3 Občanské právo

Nová pravidla odpovědnosti za vadné výrobky

Shrnutí / Relevance

Vláda předložila návrh novely občanského zákoníku, kterou se transponuje směrnice (EU) 2024/2853 o odpovědnosti za vadné výrobky. Nová směrnice nahrazuje dosavadní úpravu z roku 1985 a musí být provedena do 9. prosince 2026. Pojem „výrobek“ se rozšiřuje o software a digitální šablony pro automatizovanou výrobu. Rozšiřuje se okruh odpovědných osob – nově odpovídají i dovozci, zplnomocnění zástupci výrobce, poskytovatelé fulfillmentu a za určitých podmínek i distributoři a provozovatelé online platform. Zavádí se vyvratitelné právní domněnky vadnosti a příčinné souvislosti. Ruší se bagatelní hranice 500 EUR a nově se hradí i ztráta neprofesních dat. Jakékoli smluvní vyloučení nebo omezení odpovědnosti bude neúčinné.

Praktické kroky a doporučení

- Prověřte, zda vaše produkty (včetně softwaru, firmwaru, AI systémů nebo digitálních šablon) spadají pod nově rozšířenou definici „výrobku“, a vyhodnoťte s tím spojená rizika odpovědnosti.
- Zmapujte svou pozici v dodavatelském řetězci. Pokud jste dovozce, distributor, poskytovatel fulfillmentu nebo provozovatel online platformy, ověřte, zda a za jakých podmínek na vás nově dopadá objektivní odpovědnost za vadné výrobky.
- Revidujte stávající smluvní dokumentaci, zejména dodavatelské smlouvy, licenční podmínky k softwaru a obchodní podmínky. Ujednání vylučující nebo omezující odpovědnost za vadné výrobky budou neúčinná.
- U softwarových výrobků ověřte, zda máte nastaveny procesy pro dodávání bezpečnostních aktualizací. Výrobce se nezproští odpovědnosti, pokud opomene dodat nezbytné aktualizace kybernetické bezpečnosti.

- Zohledněte změnu promlčecího režimu na prekluzivní, jelikož právo na náhradu škody nově zanikne uplynutím 10 let (resp. 25 let u latentní újmy na zdraví), pokud nebylo včas uplatněno u orgánu veřejné moci.

Podrobnosti

Směrnice (EU) 2024/2853 o odpovědnosti za vadné výrobky musí být transponována do 9. prosince 2026. Návrh novely občanského zákoníku je aktuálně v legislativním procesu.

Novela se dotýká prakticky všech subjektů v dodavatelském řetězci – od výrobců přes dovozce a distributory až po online platformy a poskytovatele fulfillmentových služeb. Zásadní je rovněž rozšíření pojmu „výrobek“ na software (operační systémy, firmware, aplikace, systémy AI) a digitální šablony pro automatizovanou výrobu (např. soubory pro 3D tisk), které dopadá na technologický sektor. Výrobce se nově stává i ten, kdo výrobek podstatně změní mimo kontrolu původního výrobce.

Novela posiluje pozici poškozených zavedením vyvratitelných právních domněnek vadnosti výrobku a příčinné souvislosti, čímž zmírňuje důkazní břemeno. Ruší se bagatelní hranice 500 EUR a nově se hradí i ztráta neprofesních dat. Dosavadní promlčecí lhůta se mění na prekluzivní (10 let, resp. 25 let u latentní újmy na zdraví).

Směrnice je založena na principu úplné harmonizace, který členskými státy neponechává prostor pro odchylky. Výsledná podoba české právní úpravy tak bude v zásadních rysech totožná s úpravou ostatních členských států EU, což je relevantní zejména pro subjekty obchodující přeshraničně. Zákaz smluvního vyloučení odpovědnosti si může vyžádat revizi stávajících smluvních ujednání, zejména dodavatelských smluv, licenčních podmínek k softwaru a obchodních podmínek online platform. Dosavadní úprava se použije na výrobky uvedené na trh před 9. prosincem 2026.

4 Duševní vlastnictví

Novela zákona o ochraně průmyslových vzorů

Shrnutí / Relevance

Návrh novely zákona o ochraně průmyslových vzorů transponuje směrnici (EU) 2024/2823 do českého právního řádu. Účinnost se navrhuje od 9. prosince 2027. Novela modernizuje systém ochrany průmyslových vzorů a reaguje na rozvoj digitálního věku, rozšiřuje definici průmyslového vzoru a výrobku tak, aby pokrývala i digitální a animované vzory. Nově bude možné chránit např. grafická uživatelská rozhraní, loga, virtuální zboží či modely pro 3D tisk. Posilují se práva vlastníků. Zavádí se tzv. repair clause – ochrana se nebude vztahovat na průmyslový vzor součástky užívané výhradně k opravě složeného výrobku za účelem obnovení jeho původního vzhledu. Úřad průmyslového vlastnictví již nebude při zápisu zkoumat novost a individuální povahu průmyslového vzoru.

Praktické kroky a doporučení

- Zkontrolujte své portfolio průmyslových vzorů – nová rozšířená definice umožní chránit i digitální výrobky (uživatelská rozhraní, ikony, animace). Zvažte, zda nemáte designové prvky, které by nově mohly být předmětem zápisu.
- Pokud jste vlastníkem průmyslových vzorů, seznamte se s novými nástroji ochrany – zejména s možností bránit přepravě výrobků ze třetích zemí přes ČR a s domněnkou platnosti zapsaného průmyslového vzoru v soudním řízení.
- Pokud vyrábíte nebo prodáváte náhradní díly k opravě složených výrobků (např. díly karoserie vozidel), ověřte dopad repair clause na vaše výrobky. Podmínkou výluky z ochrany je řádné informování spotřebitele o obchodním původu součástky. Pro vzory přihlášené před 8. prosince 2024 platí přechodná ochrana do 9. prosince 2032.

- Počítejte se změnou procesu zápisu – Úřad již nebude provádět věcný průzkum novosti a individuální povahy. Tyto důvody bude možné uplatnit až v řízení o neplatnosti po zápisu, proto pečlivě sledujte nové zápisy třetích osob.
- Aktualizujte interní dokumentaci a procesy – přizpůsobte se nové terminologii (neplatnost místo výmazu) a novým požadavkům na znázornění průmyslového vzoru, včetně možnosti dynamické reprodukce (videa, 3D modelování).

Podrobnosti

Novela je předkládána za účelem transpozice směrnice (EU) 2024/2823 do právního řádu České republiky, přičemž transpoziční lhůta uplyne dne 9. prosince 2027.

Stávající zákon č. 207/2000 Sb. transponoval směrnici 98/71/ES z roku 1998, která již plně neodpovídá aktuálním požadavkům technologického vývoje – zejména v oblasti digitálních výrobků, animovaných průmyslových vzorů a nových forem jejich užívání. Směrnice (EU) 2024/2823 reaguje na tyto nedostatky a modernizuje systém ochrany průmyslových vzorů v celé Unii.

Hlavním cílem je prohloubení harmonizace vnitrostátních právních úprav členských států, a to jak v oblasti hmotného práva (rozšíření definic, posílení práv vlastníků, zavedení repair clause), tak v oblasti práva procesního (omezení věcného průzkumu, sjednocení pravidel pro zápis). Tím se odstraní bezdůvodné rozdíly mezi národními systémy ochrany a usnadní se přístup podnikatelů k ochraně duševního vlastnictví v rámci vnitřního trhu.

5 Umělá inteligence

Označování AI obsahu a deepfake: nová pravidla transparentnosti jsou od srpna účinná

Shrnutí / Relevance

Od 2. srpna 2026 je v celé EU účinný článek 50 nařízení o umělé inteligenci (AI akt), který upravuje povinnosti transparentnosti. Nová pravidla vyžadují, aby byl viditelně označován zejména deepfake obsah a texty vytvořené umělou inteligencí, pokud se týkají věcí veřejného zájmu. Zároveň ukládají informovat osoby o tom, že komunikují s AI systémem, nebo že je vůči nim používáno rozpoznávání emocí či biometrická kategorizace. Povinnosti se nevztahují na veškerý AI obsah a nedopadají na čistě osobní a neprofesionální činnost fyzických osob.

Praktické kroky a doporučení

- Identifikujte, zda vaše společnost působí jako poskytovatel (vývoj a uvádění systému AI na trh) nebo jako zavádějící subjekt či provozovatel (používání systému AI v rámci profesní činnosti), neboť se na tyto role vztahují odlišné povinnosti transparentnosti.
- Nastavte interní procesy pro jasné a zřetelné označování deepfake obsahu (např. pomocí doporučených ikon EU) nejpozději při první expozici obsahu, a to způsobem vnímatelným člověkem bez nutnosti použít technický nástroj.
- Pokud používáte AI k tvorbě textů o věcech veřejného zájmu (např. zpravodajství, politika, zdraví, bezpečnost), zajistěte buď jejich viditelné označení, nebo věcnou lidskou kontrolu před zveřejněním s převzetím redakční odpovědnosti.
- Zvláštní pozornost věnujte systémům uvedeným na trh před 2. srpnem 2026, pro povinnost technického označování výstupů platí odkladná lhůta do 2. prosince 2026.

Podrobnosti

Článek 50 nařízení AI aktu nabyl účinnosti dne 2. srpna 2026. Od tohoto data musí poskytovatelé a provozovatelé systémů AI dodržovat povinnosti týkající se transparentnosti stanovené v uvedeném ustanovení. Dodržování pravidel budou prosazovat především příslušné vnitrostátní orgány dozoru nad trhem.

Poskytovatelé systémů AI, které přímo komunikují s fyzickými osobami, jako jsou chatboti, AI agenti nebo avataři, musí uživatele informovat, že komunikují s umělou inteligencí, pokud to není zřejmé z okolností. Z této povinnosti je výjimka pro systémy, které jsou ze zákona oprávněny odhalovat, vyšetřovat nebo stíhat trestné činy; výjimka se však neuplatní u systémů zpřístupněných veřejnosti pro jejich oznamování. Obdobně musí i provozovatelé systémů rozpoznávání emocí a biometrické kategorizace informovat osoby, vůči nimž jsou tyto systémy používány.

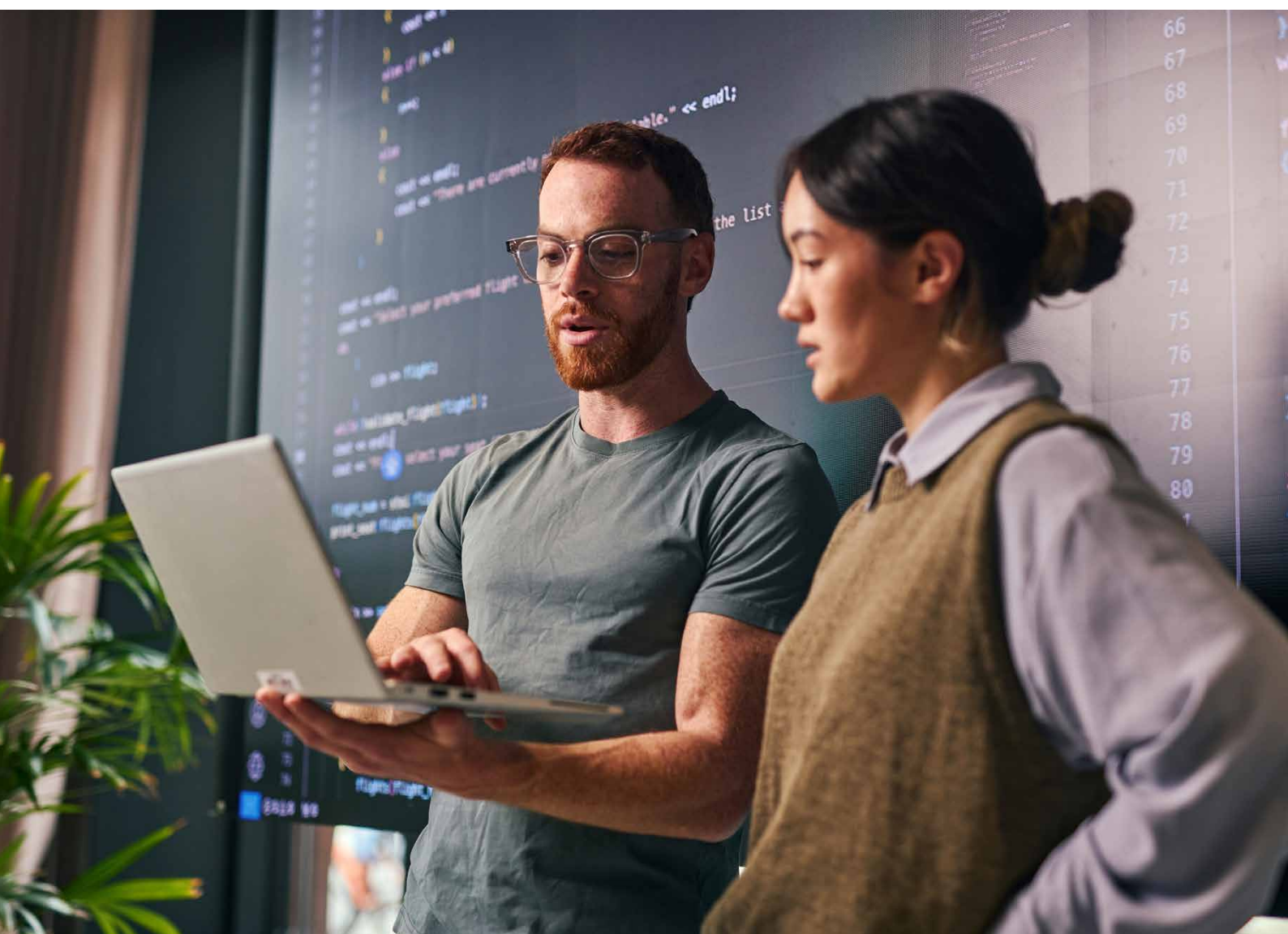
Poskytovatelé systémů AI vytvářejících syntetický zvukový, obrazový, video nebo textový obsah, musí zajistit, aby jejich výstupy byly označeny ve strojově čitelném formátu a rozpoznatelné jako uměle vytvořené nebo manipulované. Tato povinnost je nezávislá na povinnosti provozovatelů viditelně označovat deepfakes. Povinnost se také nevztahuje na systémy, které pouze asistují při standardní editaci nebo které podstatně nemění vstupní údaje. U systémů uvedených na trh před 2. srpnem 2026 se povinnost označování a detekce obsahu uplatní od 2. prosince 2026.

Také provozovatelé systémů AI, které vytvářejí obrazový, zvukový nebo video obsah představující tzv. deepfakes – tedy obsah vytvořený nebo manipulovaný umělou inteligencí, který se podobá existujícím osobám, objektům, místům, subjektům nebo událostem a který by se dané osobě mohl nepravdivě jevit jako autentický – musí jasně a zřetelně zveřejnit, že obsah byl uměle vytvořen nebo s ním bylo manipulováno. U děl zjevně

uměleckých, tvůrčích, satirických, fiktivních či obdobných je povinnost transparentnosti omezena na zveřejnění existence takového obsahu vhodným způsobem, který nebrání zobrazení nebo požitku z díla.

Označit je nutné rovněž text vytvořený či pozměněný pomocí AI, pokud je zveřejněn za účelem informování veřejnosti o záležitostech veřejného zájmu. Může jít například o politiky a demokratické procesy, veřejnou správu, výkon spravedlnosti, základní práva, veřejnou bezpečnost a zdraví, životní prostředí nebo významný ekonomický, vědecký či kulturní vývoj. Povinnost se neuplatní, pokud text prošel lidským přezkumem nebo redakční kontrolou a fyzická či právnická osoba za jeho zveřejnění nese redakční odpovědnost.

Veškeré požadované informace dle čl. 50 musí být poskytnuty jasně, rozlišitelně a v souladu s požadavky na přístupnost, nejpozději při první interakci se systémem nebo prvním vystavení danému obsahu.

6 Finanční trhy

Nové nástroje likvidity, úvěrové fondy i rozdělení podílových fondů: novela ZISIF transponující AIFMD II je účinná od září

Shrnutí / Relevance

Od 1. září 2026 je účinná novela zákona o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF), která do českého práva přebírá evropskou směrnici AIFMD II. Novela přináší řadu změn pro správce fondů – nové nástroje pro řízení likvidity, možnost spravovat úvěry a referenční hodnoty, zjednodušení pravidel pro vedoucí osoby a novou možnost rozdělení podílového fondu.

Praktické kroky a doporučení

- Pokud spravujete otevřené fondy, aktualizujte jejich statuty – nově musí obsahovat nejméně dva nástroje pro řízení likvidity z nového zákonného katalogu (u fondů peněžního trhu stačí jeden).
- Pokud zvažujete nové činnosti, jako je správa benchmarků nebo nevýkonných úvěrů, ověřte si licenční požadavky – jde o zcela nová oprávnění, která zákon dosud neznal.
- Revidujte interní procesy týkající se vedoucích osob – nově se nevyžaduje předchozí souhlas ČNB s jejich jmenováním, ale zavádí se průběžné posuzování vhodnosti.
- Pokud plánujete rozdělení podílového fondu (rozštěpení, odštěpení nebo vyčlenění), seznamte se s novou úpravou – dosavadní zákon tuto možnost neposkytoval.

Podrobnosti

Zákon č. 130/2026 Sb. transponuje směrnici AIFMD II a mění především zákon o investičních společnostech a investičních fondech (ZISIF). Účinnost je od 1. září 2026, vybraná ustanovení o oznamovacích povinnostech při pověřování třetích osob nabývají účinnosti až 16. dubna 2027.

V oblasti řízení likvidity novela doplňuje stávající úpravu o zákonný katalog devíti nástrojů, mezi nimiž jsou i zcela nové instrumenty – úplata proti zředění, metoda pohyblivých a dvojích cen, nepeněžní odkup a oddělení majetku (side pocket). Statuty otevřených fondů musí obsahovat nejméně dva z těchto nástrojů.

Novela rozšiřuje okruh povolených činností investičních společností o administraci referenčních hodnot (benchmarků) a o správu nevýkonných úvěrů. Zavádí se také specializovaný režim pro fondy nabývající úvěry s limitem koncentrace vůči jednomu dlužníkovi, povinnou retencí rizika a limity pákového efektu.

V oblasti vedoucích osob se ruší předchozí souhlas ČNB s jejich jmenováním a nahrazuje se průběžným posuzováním vhodnosti. Nově se vyžaduje bydliště alespoň dvou vedoucích osob v členském státě EU a dostatečný čas věnovaný výkonu funkce.

Novela poprvé umožňuje rozdělení podílového fondu formou rozštěpení, odštěpení nebo vyčlenění – dosavadní zákon jiné přeměny než splynutí a sloučení výslovně zakazoval.